

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2009

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία: Τρίτη 9 Ιουνίου, 2009

Ωρα εξέτασης: 11.00 -13 .00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
--

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(Μονάδες 50)

I. Menenius Agrippa, qui inter patres ac plebem publicae gratiae sequester fuit, aere collato funeratus est. Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus; id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat. Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater. Aequum mehercule erat populum Romanum tributum Scipioni conferre, cum a Carthagine semper tributum ipse exigeret.

(Λατινικά Λυκείου, XXXV)

II. Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur. Cuius voluntati nemo obviam ire audebat ; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit. Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae : « Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumstedisti ; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium ».

(Λατινικά Λυκείου, XL)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 50)

1. Να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους των πιο κάτω προτάσεων στον αντίθετο αριθμό:

(α) *scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus*

(β) *augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit*

(Μονάδες 6)

2. Να τρέψετε τους πιο κάτω τύπους των ρημάτων σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα στον καθένα (εκεί όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο):

- *aberat*: στον αντίστοιχο τύπο του ενεστώτα και του παρακειμένου
- *acceperunt*: στο απαρέμφατο ενεστώτα και παρακειμένου στην ίδια φωνή
- *reliquerat*: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής παρατατικού και μέλλοντα στην ίδια φωνή
- *exigeret*: στον αντίστοιχο τύπο του μέλλοντα και του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
- *audebat*: στο β΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα και συντελεσμένου μέλλοντα
- *interrogatus*: στο α΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια φωνή

(Μονάδες 6)

3. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς (μονολεκτικούς τύπους) του επιθέτου και του επιρρήματος που ακολουθούν. Στην περίπτωση του επιθέτου να διατηρήσετε την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

aequum
celerrime

(Μονάδες 2)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις πιο κάτω λέξεις (είναι υπογραμμισμένες στα διδαγμένα κείμενα για μετάφραση) :

- *sequester*
- *in Africa*
- *id*
- *augur*
- *dicere*
- *ei*

(Μονάδες 3)

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις πιο κάτω προτάσεις :

- (α) *quoniam Regulus aberat* (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς)
- (β) *ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur* (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων)
- (γ) *licet mortem miniteris* (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων)

(Μονάδες 6)

6. (α) Να αποδώσετε την πιο κάτω υπογραμμισμένη φράση με ισοδύναμη, συντακτικά, δευτερεύουσα πρόταση:

Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat

(Μονάδες 2)

(β) Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

ego hostem iudicabo Marium

(Μονάδες 2)

(γ) Να μετατρέψετε, στο πιο κάτω απόσπασμα, τον πλάγιο λόγο σε ευθύ:

Atilius Regulus ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse

(Μονάδες 3)

7. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Νέα Ελληνικά:

Haec cum agerentur, legati missi a rege Iuba venerunt qui illum adesse cum magnis copiis dicerent et de custodia urbis adhortarentur. Quae res eorum perterritos animos confirmavit. Nuntiabantur haec eadem Curioni, sed fides fieri non poterat.

C. Caesaris, *De Bello Civili*, II, 36- 37 (διασκευή)

Iuba-ae = Ιούβας, Curio-onis = Κουρίωνας

copiae-arum = στρατιωτικές δυνάμεις

custodia-ae = φρούρηση, φρουρά

perterritus = τρομαγμένος

(Μονάδες 10)

8. Να μεταφέρετε το πιο κάτω κείμενο στα Λατινικά:

Οι εχθροί εισέβαλαν ξαφνικά στη χώρα μας, για να την καταλάβουν. Τότε ο στρατηγός, άντρας απίστευτης ανδρείας, μας προέτρεψε να είμαστε δυνατοί και να ελπίζουμε σε σωτηρία.

(Μονάδες 10)

--- ΤΕΛΟΣ ---